

(23)

ΕΚΠΟΜΠΗ - ΚΤ'

11 Μαΐου 1967

Γιάννης Κωρωναίος -

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Δημήτρη, μὴν ξεχνᾷς ὅτι τὴν περασμένη ἐκπομπή μας πού θά πρεπε νά 'ναι πρωτομαγιάτικη, τὴν ἀπεσχόλησε ἡ παληά ἑθιματικὴ λαμπρή καὶ συνεπῶς θά κάνωμε Πρωτομαγιά λίγο καθυστερημένη...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Δηλαδή, ὄχι καὶ τόσο καθυστερημένη Γιάννη μου, γιατί ἐδῶ πού τά λέμε, ἔχομε σήμερα 11 Μαΐου καὶ ἂν λάβης ὑπ'ὄψιν σου ὅτι ἡ παληά 'Αθήνα, ἔσπασε μὲ παλιό ἡμερολόγιο, μόλις αὐριο θά ἦτανε ἡ Παραμονή τῆς Πρωτομαγιάς.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Μέ ἕλλα λόγια, ἀπό ἀπόφραξη ἐποχῆς, εἴμαστε μέσα στίς προθεσμίες

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Μέσα στίς προθεσμίες. Πρωτομαγιά Γιάννη μου, ἡ ἑορτὴ τῶν λουλουδιῶν. Καὶ σιέφου ὅτι ἐδῶ κι' ἑβδομήμηνα ἀκριβῶς χρόνια, στὰ 1897, δέν ὑπῆρχε οὔτε ἓνα ἀνθοπωλεῖο στὴν 'Αθήνα.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Δέν ὑπῆρχε ἀνθοπωλεῖο στὴν 'Αθήνα ; Εἶναι δυνατόν ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Οὔτε ἓνα. "Ὅταν λέω ἀνθοπωλεῖο, ἐννοῶ μαγαζί, κατάστημα πού νά πουλᾷ λουλούδια. Οὔτε ἓνα... Ὑπῆρχανε μονάχα πλανόδιοι καὶ μερικοὶ ὑπαίθριοι ἀνθοπῶλες, λιγοστοὶ καὶ εἴσοι. Καὶ οἱ μὲν εἰς πλανόδιοι, γυρίζανε μὲ ἀνθοφορτωμένα γαϊδουράκια στίς γειτονιές ὅπως οἱ μανάβηδες.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Μέ τὴν διαφορά ὅτι ἀντὶ νά διαλαθοῦν : Σέσκουλα, κουνουπίδια καὶ ἄγγυνάρες, θά φωνάζανε : Τριαντάφυλλα, γαρύφαλα καὶ κρενατό ἔδιο εἶναι. Καὶ τὰ μὲν καὶ τὰ δέ, ἐκπρόσωποι τοῦ ρυτινοῦ βασιλείου.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Θά μιλήσωμε ἐκτενέστερα γιὰ τὰ γαϊδουράκια. Ὅσο γιὰ τοὺς ὑπαίθριους ἀνθοπῶλες, ξέρεις ποῦ εἶχανε στημένα τὰ μόνιμα τραπέζια τους ; Πρὸσθὰ στό ξενοδοχεῖο τῆς Μεγάλης Βρετανίας, μάλιστα σ' ἄλλο τό μῆκος τοῦ πεζοδρομίου, στὴν πλευρὰ τῆς πλατείας Συντάγματος, ἦτανε ἀραδιασμένα σιδερένια μακρόστενα τραπέζια κατὰφορτα μὲ λουλούδια.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί μόνο ἐκεῖ εὗρισκε ὁ ἀθηναῖος λουλούδια :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μόνο ἐκεῖ, ἐκτός ἂν τύχαινε νά περάσῃ τὸ γαϊδουράκι ἀπὸ τὸ σπῖτι του καί ν' ἀκούσῃ τὴν κραυγὴ του : λουλούδια, ὁ ἀνθοπώλης... ἀρώματα !...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ἔτσι φώναζε : 'Αρώματα :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Αρώματα. Καί τὰ λουλούδια αὐτὰ τὰ φέρνανε οἱ πλανόδιοι ἀπὸ ἀνθοπωλῆς κυρίως ἀπὸ τὴν Κολοκυθοῦ, τὸ Παροῦσι, τὸ 'Ηράκλειο καί τὴν Κηφισιά. Διάσημος εἶχε γίνῃ ἕνας ἀνθοπώλης ἀπὸ τὸ 'Ηράκλειο, πού διαλαλοῦσε τὰ λουλούδια του μέ στίχους. "Ἄν θέλῃς διάβασε τοὺς στίχους τοῦ 'Ηρακλειώτη περβολάρη ...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πάρτε βιόλες, πάρ τε γιούλια,
νεραγνοῦλες καί ζουμπούλια
πάρτε, πάρτε, συμπολίτες
ρόδα, κρένα, μαργαρίτες.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αὐτὴ ἡ κατάστασις Γιάγιο μου, τῶν πλανοδίων ἀνθοπωλῶν, κράτησε ὡς τὰ 1897. Ὑστερα, μετὰ τὸν ἄτυχη πόλεμο τοῦ 97, ἀνοίγει δειλὰ δειλὰ τὸ πρῶτο ἀνθοπωλεῖο, ὀργανωμένο ἀνθοπωλεῖο στὴν Ἀθήνα. Ἰδρυτὴς του : ἕνας ἀνθοπώλης πού εἶχε περιβόλι στὴν Κολοκυθοῦ καί τοῦ ὁποίου οἱ ἐπόγονοι, διατηροῦν ἐκδόμη ἀνθοπωλεῖο. Ὁ Φλεριανός.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τὸ ἀνθοπωλεῖο τοῦ Φλεριανοῦ : εἶναι τὸ πρῶτο πού ἀνοίξε στὴν Ἀθήνα :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τὸ πρῶτο καί ξέρεις ποῦ : Στὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ, κοντὰ στὴν πλατεῖ Συντάγματος, δίπλα στὸ ζαχαροπλαστεῖο τοῦ Ζαβορίτη.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τώρα κατεδαφίστηκε καὶ καί τὸ κτίριο τοῦ Ζαβορίτη κα' ἐκεῖνη ἡ γωνιά τῆς Ἀθήνας θά πάρῃ καινούργια ὄψη.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἐκεῖ λοιπὸν εἶχε ἀνοίξει τὸ πρῶτο ἀνθοπωλεῖο τῆς Ἀθήνας τὸ ἀνθοπωλεῖο τοῦ Φλεριανοῦ. φαίνεται ὅτι θά δούλεφε καλὰ γιατί ἀμέσως τὸν ἐπόμενον χρόνον, ἀνοίγουν δύο ἄλλα ἀνθοπωλεῖα

στήν μικρή πλατεία της ἐκκλησίας της Ἁγίας Εἰρήνης στήν ὁδόν Αἰ-
όλου. Τό ἕνα τό ἔνοιξε κάποιος ὀνόματι Φασουλῆς καί τό δεύτερο
ἕνας Τσοῦνης. Λίγο ἀργότερα ἀπολοῦθετ καί τρίτος ἀνθοπώλης στήν
πλατεία της Ἁγίας Εἰρήνης κι' αὐτός στήν ἀρχή καί ὕστερα στήν ὁδόν
σταδίου, ὁ Καντόρος, ὁ ἀρχηγός της δυναστείας τῶν Καντόρων εἶπα
εἶχανε ἀργότερα τρία τέσσερα μαγαζιά στήν Ἀθήνα.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Ὑπῆρχε κι' ἕνας παλιός ἀνθοπώλης Τσοῦτσος ὅπως ἔχω ἀκουστά.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὁ Τσοῦτσος ἔνοιξε ἀνθοπωλεῖο μετά τόν Καντόρο, κατέ τό 1904
ἤ 1905. Στό ἀναμεταξύ, ὁ Φασουλῆς καί ὁ Τσοῦνης ἐξαφανίστηκαν.
~~Παλιότερα ἀπολοῦθετ~~ Βγήκε ὅμως ἕνας ἄλλος ἀνθοπώλης ὁ Γιώργης ὁ
Κιτάντης, τοῦ ὁποίου ὁ γυιός ἔχει καί σήμερα ἀνθοπωλεῖο στήν
ὁδόν Σκουφῆ.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Ἔτσι μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι τό ἐμπόριο τῶν λουλουδιῶν βρισκότα-
νε σέ τέσσερα ἄτομα : Στόν Φερριανό, τόν Καντόρο, τόν Τσοῦτσο
καί τόν Κιτάντη.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί στούς ὑπαιθρίους ἀνθοπώλες πού ἐν τῇ μεταξύ, μετακομίσανε
ἀπό τό πεζοδρόμιο τοῦ ξενοδοχείου της Μεγάλης Βρετανίας

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Καί ποῦ πήγανε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν πήγανε μόνοι τους, τοῦς πήγε ἡ Ἀστυνομία, ἡ ὁποία ἐλλείπει
τότε Τουρισμοῦ, εὗρηκε ὅτι τά λουλούδια δημιουργοῦσαν μεγάλη
ἀνατασασία καί βρωμιά μπροστά στό μοναδικό ξενοδοχεῖο ὅπου
πηγαίνανε οἱ ξένοι. Καί τοῦς μαζέψανε νά τοῦς πᾶνε στήν πλατεία
Ἐπιφανείας.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Στό κέντρο της πλατείας Ἐπιφανείας ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἀκριβῶς. Ἐγίνε τότε μιᾶ ἀνατασαστική της πλατείας. Ἐηλώσανε
τό περίφημο περιβολάκι της πλατείας μέ τήν μεγάλη χουρμαδιά
πού εἶχε στή μέση, πλακοστρώσανε τήν πλατεία καί τοποθετήσανε
ἐκεῖ τά ὑπαίθρια ἀνθοπωλεῖα γιά κάμποσα χρόνια, ὡς ὅτου πάλι
τοῦς διώξανε κι' ἀπ' ἐκεῖ...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ   Αὐτά τὰ παραπάνω τὰ ξέρω. "Ἐγινε νέα ἀνακατασκευὴ τῆς πλατείας Ὀμονοίας, τότε πού κάνανε τὸν σταθμὸ τοῦ Ἡλεκτρικοῦ Σιδηροδρόμου ἀπὸ κάτω καὶ οἱ ἀνθοπῶλες τὰ μαζέψανε καὶ φύγανε, ἄλλοι γιὰ τὴν πλατεῖα Κλαυθμῶνος, ἄλλοι γιὰ τὴν πλατεῖα τοῦ Ταχυδρομείου καὶ ἄλλοι γιὰ τὴν ἀρχὴ τῆς λεωφόρου Βασιλίσσης Σοφίας.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ   Μπράβο Γιάνιο, ὅπως τὰ λές εἶναι.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ   "Ἐ, αὐτά ἀνήκουν στὴν τελευταία τριακονταετία καὶ τὰ ἔχω ζήσει. Εἶμαι κι' ἐγὼ ἀθηναῖος κατὰ ἓνα τρίτον αἰῶνος. Δέν νομίζεις ὅμως ὅτι πρέπει νὰ θυμίσωμε καὶ κανένα τραγουδι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ; Ἡ Κλειώ Δεμαρδου πού εἶναι μαζύ μας, θά μᾶς πῆ τό περίφημο : Χωρίς καρδιά.

ΔΕΜΑΡΔΟΥ   (Μόνο μέ πιάνο)   Χ ω ρ ί ς   κ α ρ δ ι ᾶ

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ   Σήμερα βρίσκειται μαζύ μας ὁ Τάνης Μωράκης, ⁰ ἓνας φίλος συνθέτης πού ἔχει ἐνορχηστρώσει μέ τὴν ἔμπνευσί του αὐτό τό τραγουδι. Θά ἤθελα νά μᾶς πῆ προηγουμένως τίς ἀντιλήψεις του.

ΜΩΡΑΚΗΣ   "Ἐχομε ξαναπεῖ ὅτι πολλές ἰταλικές καντσονέττες, ἔχουν ἔρθεο κατὰ καιροὺς στὴν Ἑλλάδα καὶ ἔχουν πάρει μέ τοὺς ἑλληνικοὺς στίχους, ἑλληνικὴ ὑπηκοότητα, γιατί ἔγιναν δημοφιλέστατες. Μέσα σέ τόσες κι' αὐτό τό τραγουδι " Χωρίς καρδιά " πού τό ξέρομε χωρίς πατρότητα καὶ εἴμαστε βέβαιοι ἀπὸ τό ὕφος του πὼς πρέπει νά εἶναι ἰταλικῆς προελεύσεως. Πιστεύω ὅτι τό κλῆμα τῆς Ἀττικῆς καὶ ὁ γαλανός μας οὐρανός, ἔχουνε τὴν δύναμι τῆς ἀφομοιώσεως. Ἐδῶ ἔρχεται ἓνας ξένος καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ γίνεται γνήσιος Ρωμηός. Δέν θά γίνῃ ἓνα τραγουδι ; "Ὅσο γιὰ τὴν ἐνορχήστρωσί του, θά τὴν ἀκούσετε τώρα.

ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ Η ΕΝΟΡΧΗΣΤΡΩΣΙΣ ΤΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Δημήτρη, είπαμε για την ιστορία των λουλούδιων στην Αθήνα μά-
δέν μιλήσαμε ακόμη για την αθηναϊκή πρωτομαγιά.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Με την σειρά της. Από Διός έρχεσαι. Πρωτομαγιά χωρίς λουλού-
δια δεν γίνεται. Έπρεπε λοιπόν ν' αρχίσουμε από τα λουλούδια
για νά φτάσουμε στην πρωτομαγιά.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Έλεγες μά' έρω ότι η παλιά πρωτομαγιά γιορταζότανε στους
Αμπελοκήπους και όχι στα Πατήσια.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μπερδεμένα τα πράγματα. Πρέπει νά παραδεχτούμε και τις δύο εθ-
τές έξοχινές τοποθεσίες - έξοχές λεγόντουσαν τότε - σαν τόπους
πρωτομαγιάτικου έορτασμού. Έχουμε από τη μία μεριά τό μυθιστό-
ρημα της έποχής - 1893 - τοσ Κυριακίδη - Αϊδύο Καρδίαι, στο
όποιο ο συγγραφέας του, αναφέρει ότι ο Νιμηκος και η Παίρη
μιλήσανε για πρώτη φορά παραμονή Πρωτομαγιάς στους Αμπελοκή-
πους...

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Κι' από την άλλη μεριά έχουμε τους στίχους τοσ Σουρή που μιλούν
για τα Πατήσια.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ειλάγιο μου, μένω κατάπληκτος.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Τί νομίζεις; Κάθησα και μελέτησα για νά μ'ήν είμαι κούτσουρο
στην συζήτηση. Όρίστε κύριε τί γράφει ο Σουρήσ στα 1878 έδω
κι' ένεννηντα σχεδόν χρόνια:

Καλώς τονε τόν Πάη με τους γλυκούς ζεφύρους
με τά πουκιλά τά φρέσκα, τους μυρωδάτους τσίρους,
με τ' άνθη, με τά ρόδα, με τά χλωρά γρασίδια
με μουσικές, τραγούδια κι' έρωτικά παιγνίδια,
γέλια, φωνές, μεθύσια,
φυχή μου στα Πατήσια!

Γι'ά όέτε τί μαγεία στών Πατησιών τό μέρος
έδω σαν πεταλούδα πρυφοπετ' ο έρωσ,
έδω οι κούσες όλες, έδω ή Αφροδίτη
έδω ή Θεσσαλία κι' ή Ήπειρος κι' ή Κρήτη.

Γέλια φωνές, μεθύσια - ψυχή μου στα Πατήσια!

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Είναι φανερό λοιπόν ότι ή πρωτομαγιά γιορταζότανε και στά Πατήσια, άφου τό άναφέρει ο Σουρης πρό ένενήντα έτων. "Ιως όμως έπειδή οι 'Αμπελοήποι είναι πιο κοντά, να πήγαμε ο κόσμος στους 'Αμπελοήπους για ν'άποφύγη την μεγάλη διαδρομή
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Είναι λογικό αυτό. Πάντως, μου λέγανε και άλλοι άθηναίοι ότι γύρω στά 1900 τά Πατήσια είχανε καθιερωθεί σαν εδάφος τόπος εφά πρωτομαγιατικού έορτασμού.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό θυμάμαι πολύ καλά αυτό. Σκέφου όλη την όδόν Πατησίων, μιá άτέλειωτη σειρά από άμάξια, λαντώ άνοιχτά, βιτώριες, μόνιπα
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μαρίνες όπως έχομε πετ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μπράβο, Μαρίνες. Μιá άτέλειωτη σειρά που περπατούσε άργά άργά γιατί από τον συνωστισμό ήτανε άδύνατον να τρέξουνε τ'άμάξια. Σε κάθε γωνιά όρόμου, υπήρχε κι'ένas πλανόδιος άδοσκέδιος άνοπόλης που πουλούσε Μάηδες... Οι φωνές διασταυρωνόντουσαν στον άέρα : 'Εδώ οι Μάηδες...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πάρτε Μάηδες... Πάρτε Μάηδες
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Εδώ οι Μάηδες... και που και που έβλεπε κανείς χωρικούς από τά Μεσόγεια που φωνάζανε : Μονόσκορδα για τό μάτι...
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τί φωνάζανε ; Μονόσκορδα ; Τί ήτανε αυτά ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ένα σιδόρο χωρίς φελιά, μονό, χωρίς χωρίσματα. Μιá ιδιοτροπία του σιδόρου που έπειδή σπανίζει θεωρείται πως είναι φέ φυλαχτό για την βασκανία, για τό μάτιασμα.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Και πουλούσανε τέτοια σιδόρα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Και τί δέν πουλούσανε Γιαγόκο ; 'Εμποροπανήγυρις ή όδός Πατησίων την παραμονή της Πρωτομαγιας. Φυσικά οι λαντέρνες και οι ρομβίες στην ήμερησία διάταξη και στά Πατήσια πιά, χαλασμός κόσμου στά διάφορα κέντρα, όπου δέν εύρισπες περάπλα να καθήσες, όπου άναβε ή παρεξήγησις μέ τό πρώτο και φούντωνε ο καυγής, γιατί πρέπει να σημειώσες Γιαγόκο ότι ποτέ καμμιá Πρωτο-

μαγιά δέν πέρασε ἀναίμακτη, χωρίς νά βγοῦνε μαχαίρια καί ν' ἀνοιχ-
τοῦν κουμπότρυπες, ὅπως ἐποκαλοῦσαν οἱ πελαιοὶ κουτσαβάκηδες τὰ
τραύματα.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἐν τῇ μεταξύ ὅμως τὰ κοριτσόπουλα τῆς ἐποχῆς, θά ἐξακολουθοῦσαν
τὰ τραγούδια τους στίς συντροφιάς τους. Καί ἓνα μεγάλο σουξέ τῆς
ἐποχῆς ἦτανε τὸ " Φεύτινα ἦτανε τὰ λόγια, φεύτινα καί " τὰ φιλιὰ "
πού θά μᾶς τὸ θυμίσῃ τώρα ἡ κλειώ Δενάρδου μὲ τὴν γλυκειά της
φωνή.

ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μὲ πιάνο μόνο) Φεύτινα ἦτανε τὰ λόγια
φεύτινα καί τὰ φιλιὰ...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί πάλι ὁ φίλτατος Μωράκης ἔχει τὸν λόγο.

ΜΩΡΑΚΗΣ Κι' αὐτὸ τὸ τραγούδι πού τόσο εἶχε πιάσει στὴν Ἀθήνα καί σ' ὅλη
τὴν Ἑλλάδα μὲ ἐποχή, δέν εἶναι ἐλληνικό. Φαίνεται νά εἶναι
σαφέστατα προελεύσεως ἰσπανικῆς, ἀφοῦ τὸ μελωδικό του θέμα βρί-
σκεται στὸ πρῶτο θέμα τοῦ φινάλε τῆς ἰσπανικῆς συμφωνίας τοῦ
Δ α λ β. Ἡ λοιπὸν οἱ σπανιόλοι πήρανε τὴν μελωδία ἀπὸ τὴν συμ-
φωνία τοῦ λαλό καί τὴν ἔκαναν τραγούδι ἢ ὁ λαλό, βῆθη βρῆμε τὴν
ἐμπνευσί του σὲ μὲ λαϊκὴ ἰσπανικὴ πηγὴ. Αὐτὸ εἶναι ἀναμφισβήτητο
ἀλλὰ εἶναι ἀραιότατο τραγούδι καί ἀπέκτησε τὴν ἐλληνικὴ του ἰθα-
γένεια μὲ τοὺς ἐλληνικοὺς του στίχους. Ἀκοῦστε παρακαλῶ τὴν
ἐπισημὴ ἐνορχήστρωσί του.

ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ Η ΕΝΟΡΧΗΣΤΡΩΣΙΣ ΤΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ " ΦΕΥΤΙΚΑ... "

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἐνα συμπέρασμα βγαίνει ἴσαμε τώρα Δημήτρη. Μαγιάτινα τραγού-
δια δέν ἔχομε στὴν Ἑλλάδα, ὅπως δέν ἔχομε οὔτε λαμπριάτινα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μπορεῖ. Ἐχομε ὅμως μαγιάτινη λογοτεχνία. Καί κυριώτερο μνη-
μετο τῆς λογοτεχνίας αὐτῆς εἶναι ἓνα μικρὸ φυλλάδιο πού ἐξεδόθη
τὴν πρωτομαγιά τοῦ 1889, ἓνα λεξικό : Ἡ Γλῶσσα τῶν Ἀνθέων.

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Λεξικό της Γλώσσας των 'Ανθέων : εσ' είναι ενδιαφέρον.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ορίστε, διάβασε μερικούς όρισμούς. Ρόδον λευκόν
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Εἶσαι ἄθωα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ρόδον ἔρυθρόν.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Σέ λατρεύω καί φλεγομαι ἐξ ἔρωτος. Πυρπολοῦμαι.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ρόδον κίτρινον.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Σέ μισῶ. Ἡ μή μὲ ποιτᾶς ἐρωτύλως.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πανσές.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Σέ σκέπτομαι διαπαῶς καί δυνάως.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γαρύφαλον.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Ἡ καρδιά μου ἀνήκει εἰς ἕλλον.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ι Ο Ν.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Εντρέπομαι νά σοί ἐκηστηρευθῶ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Χρυσάνθεμον.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πολλοί σέ περιστοιχίζουσι.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κρῖνος.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Εσ' σε ζητήσω εἰς γάμον.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αἰγύλημα.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Εἶσαι ὄραϊα ἑλλά δύσκολος. Δέν ἀποφασίζω νά σ' ἐπλησιέσω.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γαζία
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Της αἰδηροσύνης σου τό ἄρωμα μέ κάμνει παράφρονα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Διάβασε τώρα τί γράφει στήν πρώτη σελίδα τοῦ αἰσθηματικοῦ αὐτοῦ λεξικοῦ.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ανθος μοί ἔρριψας ὃ φίλη
 θά σέ λατρεύω διὰ βίου
 κῶρη σεμνή τε κα' ἐρωτύλη
 εὖσσημον ἄνθος τοῦ Μαΐου...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Νά εἶπαρε ὅτι ἡ πρωτομαγιάτικη λογοτεχνία, ἰδίως ἡ ποίησης ἦτανε ἀρκετά ἐπιτεταμένη τήν παλαιά ἐποχή. 'Ορίστε ἕνας ποιητής ἀλλά ὁ 'Ιωάννης Πολέμης ποῦ γράφει :

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Τώρα μέ τήν πρωτομαγιά
καμαρωτή μου φίλη
δόσε μου τά τριαντάφυλλα
πού 'χεις στη δού σου χείλη.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

'Αλλά, επειδή έχουμε μανία νά λέμε διαρκῶς : Τά παλαιά ὄρατα
χρόνια, ὀρίστε ἕνας ἕλλος ποιητής ὁ Κωνσταντῖνος Σκόπος
αὐτός πού ἔβγαζε τό Ημερολόγιον Σκόπου ἐπί πολλά χρόνια
πῶς περιγράφει τήν παλαιά πρωτομαγιά :

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Σκόπη, στριγγλίσματα πολλά
τσιροί, φωνές, ρετσίνα
τῶν ἀμαξάδων βρυχηθμοί
κι' ἀνάστατη ἡ Ἀθήνα.

Βραχνά λαρυγγία, ἀλαλητό
ξεπούρδιστων ἐγχόρδων,
ὁσμὴ γνησίου κατσουλί,
οὐ μὴν ἀλλά καί σπόρδων.

Λαντέρνες καί οὐρλιάσματα
ἐν εἶδει τραγουδίων
" ἀρέψατε πάλιν ἐρασταί,
" εἰς κήπους μαρουλίων... "

Σέ μιὰ παρέικλα κόρφωμα
ἂν βρῆς κι' ἐν τήν πετύχης
καί στρίμωγμα σαρδελληδόν
εἰς χῶρου μίας πήχης.

Τουρλοῦ τουρλοῦ τά θηλυκά
ἕνα μέ ἕντρος ἕξη
καί γλέντι πονηράτατον
χορυστέ, ἡμᾶν κι' ἄς φέβη...

Πρὸς δέ καί κᾶμα ἐπίκουρος
καί τό ρεβό βερ ἔτι
ὄργανα ἀπαραίτητα
ἔτσι γιά τό ἄϊντέτι.

Τέτοιο ἀνακᾶτωμα λοιπόν,
βρόντοι, φωνές, φαγιά,
τό ἔχουνε γι' ἀνθογιαρτή
τό λέν Π ρ ω τ ο μ α γ ι ᾶ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Όμως Γιάννη μου ξέρεις κάτι ; Πως παρέσυρε ή πρωτομαγιά και ξεχάσαμε ότι ή κλειώ μας χρωστάει ακόμη ένα τραγούδι. Προτείνω να μας εψή τήν βλάχα τήν παινεμένη αν δέν έχης αντίρρηση.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καμμιά αντίρρηση.

ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μόνο μέ πιάνο) 'Εγώ 'μαι ή βλά - έγώ 'μαι ή βλάχα ή παινεμένη...
κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κι'ό αγαπητός ό παράκης τί γνώμη έχει για τήν βλάχα ;

ΜΩΡΑΚΗΣ 'Η μοτρα μου τό 'χει σήμερα να μ'ερωτάτε διακριώς για ζένα τραγούδια. Ζένα, έλληνοποιημένα δηλαδή. 'Η βλάχα ή παινεμένη είναι τραγούδι καθαρώς ρουμάνικο μέ έχει απόλυτα και βαθειά πολιτογραφηθεε στην έλληνική συνείδηση για ελληνικό, τόσο πολύ ώστε και ό Γεώργιος Λαμπελέτ σε μιá συλλογή δημοτικών τραγουδιών που έχει εκδώσει, τό έχει συμπεριλάβει για δικό μας. Κι' όμως δέν είναι. Είναι μοτίβο του ρουμανικού χορού / χ ό ρ ο και περιλαμβάνεται στην πρώτη παρτίτα ρεφωδία του 'Ενέσιου μαζί με άλλο ένα μοτίβο που κι'αυτό τό θεωρούμε - καιώς - ελληνικό τό " Καροσσέρη τράβα ". Πάντως έχει ένα χρώμα που προσαρμόζεται στο κλίμα μας και στην ιδιοσυγκρασία μας και για'αυτό τό υέθετήσαμε μέ μεγάλη εθιολία... 'Απούστε παρακαλώ τήν ένορχήστρωσί του.

ΕΚΤΕΛΕΙΤΑΙ Η ΕΝΟΡΧΗΣΤΡΩΣΙΣ ΤΗΣ ΒΛΑΧΑΣ

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιάννη μου τελειώσαμε πάλι για'απόψε. 'Ο ρεβουάρ για τήν έλλη πέματη, τήν ίδια ώρα.